

Skötselinstruktioner för era nya fönster från Leiab

- Funktionsbeskrivning samt skötselråd för era nya fönster och fönsterdörrar från Leiab.
 - Beskrivning barnspärr Hoppe.
 - Handhavande Kipp-dreh.
 - Rengöring av glas.
 - Information om kondens.
 - Skötselanvisning.
 - Barnsäkra persienner.
 - Underhåll beslag.
- Beskrivning samt skötselråd spaltventil Biobe.

Kärvande beslag och spanjoletter – smörj och eventuellt justera beslag. Se anvisning i denna skötselinstruktion.

OBS! För att fönstertillverkarens produktgaranti ska gälla är det viktigt att anvisningarna för underhåll och skötsel följs. Detta innefattar bland annat rengöring och smörjning av rörliga delar minst 1 gång/år.

Göteborg februari 2010

HOPPE –BARNSKYDDANDE SPÄRR K2-26, K2-34, K2-76, K2-14.

HOPPE AG är ett företag som specialiserat sig på att utveckla handtag i olika design / material (främst aluminium) för fönster och dörrar.

En viktig faktor i HOPPE`s utveckling av nya produkter är att anpassa produkten efter gällande krav för respektive marknad. För den svenska marknaden är produkter runt inbrottssäkerhet och barnskyddande beslag en viktig del i produktutbudet. HOPPE var tidigt ute med en godkänd barnskyddande spärr för att uppfylla kraven, detta var i början av 90-talet.

Tiden går, barn blir mer nyfikna och läroaktiga, har lätt att ta efter vad de vuxna gör. Vi blev också medvetna om att det kom inga motsvarande nya produkter ut på marknaden, d.v.s., vid ett nytt test med barn skulle produkten inte bli godkänd. Med denna vetskap såg sig HOPPE tvungna att vidareutveckla produkten till nuvarande funktion och design som har testats (SP i Borås) med barn efter gällande standard, SS-3587, och blivit godkänd.

Vad som kan hända är att den nya produkten som barn inte klarar av att öppna, gör det samtidigt svårare för andra att förstå och manövrera, vilket är naturligt. För att nå ut en med bra information om den nya förbättrade funktionen kommer HOPPE att förse samtliga spärrar med en vidhängande etikett som skall följa varje produkt hela vägen ut till slutanvändaren. Vi ser det även som viktigt att detta brev finns med i handhavandeinstruktioner som finns i lägenheter och bostadsrätter.

Vi önskar med detta brev förtydliga varför vi har genomfört denna förbättring, det gäller att på alla vis skapa en tryggare värld för våra minsta.

Handhavandebeskrivning för fönster med kipp-dreh beslagning.

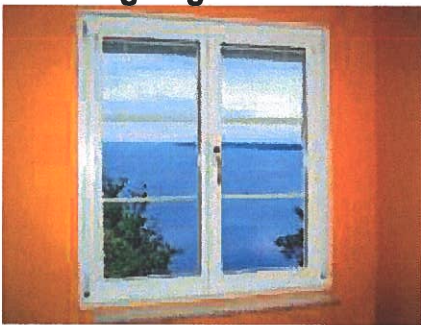
Handtag uppåt = putsläge (sidohängt läge)

Handtag vågrätt = ventilationsläge (tiltat i ovankant)

Handtag nedåt = stängt läge

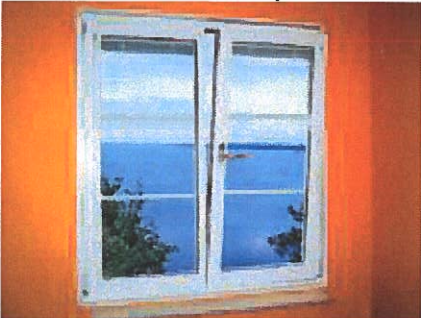
A. Stängt läge

A - Kipp-dreh funktion i stängt läge.

B. För att ställa fönstret i ventilationsläge

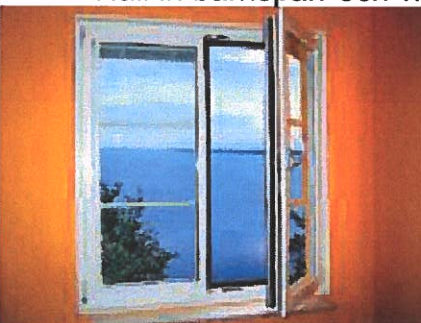
- Håll in barnspärr och vrid handtaget 90°

B - Kipp-dreh funktion i ventilationsläge.

C. För att öppna fönstret helt från ventilationsläge eller stängt läge

- Stäng fönstret först
- Håll in barnspärr och vrid handtaget 180°

C - Kipp-dreh funktion i putsläge.

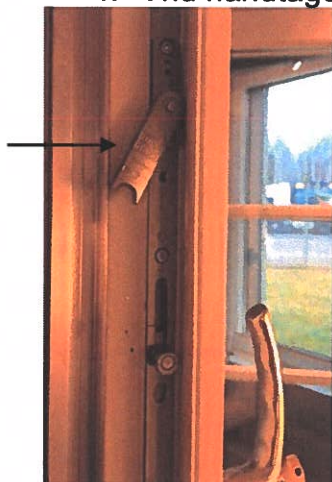
När fönstret är helt öppet i s.k. putsläge måste fönsterbågen stängas helt mot karmen innan läget på handtaget ändras.

D. Felbetjäningsspärren

Om fönsterbågen är öppen och man vrider handtaget från putsläge till ventilationsläge kan fönsterbågen hoppa ur läge (inget farligt).

Om detta inträffar gör enligt följande;

1. Håll in felbetjäningsspärren på fönsterbågen (se pilen i bilden nedan).
2. Vrid handtaget uppåt till putsläge
3. Stäng fönstret genom att föra in bågen i karmen
4. Vrid handtaget nedåt till stängt läge

D - Felbetjäningsspärren

E. Hemsidan

Om du behöver ytterligare information eller hjälp avseende LEIABs produkter se vår hemsida www.leiab.se

Repor i glasytor

Reklamationer till fönstertillverkare och glastillverkare beträffande repor i glas har blivit allt vanligare. Uppkomsten av repor i glas kan hänföras till antingen tillverkningsfel i produkten eller tillkommit efter det att kunden mottagit produkten, tillförd skada.

Tillverkningsfel

Vad avser tillverkningsfel i glasprodukter och vad som då gäller hänvisas till *"Riktlinjer för kvalitetsbedömning och reklamationshantering"*, Svensk Planglasförening, juni 2011.

Tillförd skada

På byggplatsen, oftast i samband med slutrengöring, tillfogas repor i glasytor. Dessa skall inte betraktas som fel i glasprodukten utan är en tillförd skada, varför glastillverkaren inte kan hållas ansvarig för den uppkomna skadan. Vanligtvis hittar man orsaken till repor i olämpliga metoder att rengöra glas, s.k. putsrepor. Reklamation avseende putsrepor ska ställas till den som ansvarat för rengöringen av glaset.

Vägledning för rengöring av planglas

Denna information ger generella råd om metoder för rengöring av glas. Specifika råd om rengöring ska alltid efterfrågas hos fönstertillverkare/glastillverkare, erfarna glasmästare eller professionella fönsterputsare.

Det är inte ovanligt att glas tar skada beroende på att byggherren inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att skydda glaset under byggtiden. Vi rekommenderar att glas under byggtiden skyddas från föroreningar orsakade av byggmaterial och byggmetoder, då detta förenklar rengöringen av glaset vid slutrengöringen av projektet. I de fall glaset inte skyddas ordentligt under byggtiden, bör glas och rammaterial rengöras frekvent under byggtiden. Byggdamm, betongurlakningar, rost från stål etc., kan bidra till bildandet av kemiska reaktioner eller fläckar, vilka kan orsaka skador i glasytan. Vid svets- och smärgelarbeten, sandblåstring, sprutmålning eller liknande arbeten i närheten av glas, skall tillfälliga skydd/skärmar sättas upp framför glaset. En del tejper eller limmer kan fläcka eller skada glasytor. Undvik att använda sådana material såvida de inte går lätt att avlägsna. Alla hantverkare/byggnadsarbetare på en byggplats bör vara informerade och medvetna om risken för skador på glas och fönster och se till att alla eventuella skydd sitter kvar under byggtiden.

Glas ska rengöras med rengöringsutrustning som är fri från grus och skräp, för att undvika repning av glasytan. Endast rekommenderade tvätt-och rengöringsmedel lämpliga för rengöring av glas ska användas. Milda tvättmedel är att föredra. Man ska inte använda rengöringsmedel som innehåller fluorväte-eller fosforsyror eftersom dessa verkar korrosivt på glas. Man ska heller inte göra rent glas när det är varmt eller i direkt solljus. Slipande rengöringsmedel, pulverbaserade rengöringsmedel, skurpulver eller andra starka material ska aldrig användas för att göra rent fönster eller andra glasprodukter. För glas som angränsar till betong (exempelvis betonggolv, betongsmyggar etc.) krävs extra varsamhet och rengöring beroende på slipande egenskaper i betongdamm och betongstänk.

Belagda och ytmodifierade glas

Extra försiktighet är nödvändig när belagda glas och ytmodifierade specialprodukter ska rengöras. Den belagda ytan kan vara extra känslig för fläckar och repor och kräver därför säkerhetsåtgärder under såväl byggtiden som vid rengöring. Kontrollera glastillverkarens eller fönstertillverkarens information antingen på deras hemsida eller i tryckt form.

Alla belagda, ytmodifierade och färgade glas kräver speciell varsamhet. En typ av sådana produkter är s.k. "självrengörande glas". Dessa har en ytbeläggning som minskar behovet av rengöring. Ytan aktiveras av UV-ljus och en process startar som bryter ner organiska föroreningar. Ingen droppbildning sker heller då det regnar på glasytan, vilket resulterar i en effektiv avsköljning av smuts. Följande ska iakttas i samband med installation och var dessutom noga med att inte stänka målarfärg, putsbruk etc. på glaset under byggtiden:

1. När fönstren är nyinstallerade bör glaset tvättas med ljummen tvållösning och mjuktrasa. Skölj därefter med vatten och torka torrt med ren ludd fri trasa. Vid behov kan vanligt icke repande fönsterputsmedel användas.
2. Rör därefter inte glasytan utan låt den få cirka en vecka på sig att aktiveras.
3. Krävs starkare medel kan ren Aceton användas för att tvätta glasytan. Färgstänk avlägsnas med mjuk trasa och rengöringsmedel (denaturerad sprit, lacknafta eller dylikt). Cement avlägsnas med kalkborttagningsmedel.
4. Skölj noga med vatten både före och efter rengöringen

Målarfärg på glas

För att få bort färgfläckar använder man normalt rakblad på enstaka fläckar/ytor. Rakblad kan dock orsaka repor i vanligt floatglas och skall aldrig användas på härdat glas (se nedan) istället bör lösningsmedel eller borttagningsmedel för graffiti användas, för att försäkra sig om att inte skada glaset. Ifall ett rakblad ska användas, kan risken för skador reduceras genom att se till att bladet är skarpt och fritt från skador och att bladets vinkel mot glaset inte överstiger 30°.

Termiskt härdat glas

Rengöring av termiskt härdat glas kräver speciell omsorg. Glasytan kan, i motsats till vanligt floatglas och som en konsekvens av härdningsprocessen, ha s.k. "pick-up" i ytan. Dessa består av små glaspartiklar som efter uppvärmningen, i härdningsprocessen, blir en del av glasytan. För att rengöra en sådan yta ska man använda en metod, som inte "hugger" loss partiklarna från ytan och därigenom orsakar repning. Det är känt att stålskrapor (gäller även rakblad) hugger loss partiklarna från glasytan. Verktyg som är mjukare, gummiskrapor och tygtrasor, ska därför användas.

Vår rekommendation är att stålskrapor aldrig skall användas vid rengöring av glas!

För ytterligare information och vid tveksamhet beträffande rengöring och underhåll rådfråga fönstertillverkaren eller glastillverkaren.

Växjö mars 2014

Fakta om glas

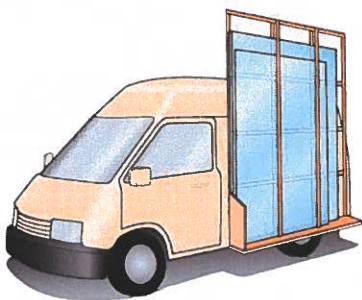
Inget annat material än glas isolerar, avskärmar och säkrar samtidigt som man obehindrat kan se genom det. Oavsett var det är placerat i bygget. Oavsett väder och vind. Oavsett tid på dygnet. Oavsett tid på året. Byggnadsglas i olika varianter och kombinationer uppfyller byggnormens krav på funktion, säkerhet och skydd i byggnader.

För att du skall få långvarig glädje av din glasprodukt vill vi göra dig uppmärksam när det gäller krav på hantering och underhåll. Dessutom vill vi påminna om att produkten har begränsningar när det gäller funktions- och kvalitetsnivå. Detta återspeglar samtidigt din referens på vad som gör dig berättigad grund till reklamation och ersättning.

En riktig typ av glasprodukt för ditt ändamål är en framtidsinriktad produkt som kommer att bidra till att du känner dig trygg och komfortabel. Oavsett var den är placerat i bygget. Oavsett väder och vind. Oavsett tid på dygnet. Oavsett tid på året. Gläd dig!

1 Hantering, lagring och transport av glas

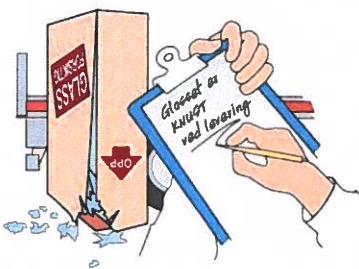
Transport

Glas skall alltid transporteras stående. Vid transport skall stor försiktighet vidtas, bl.a. för att inte kanttorna ska skadas, eller att glasytorna repas eller får andra skador.

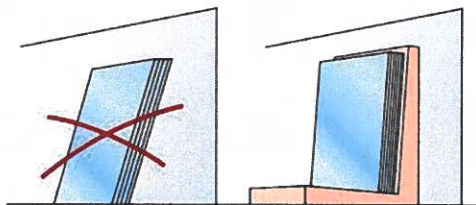
Mottagning

Noggrann kontroll ska företas vid mottagandet. **Viktigt!** Synliga skador ska noteras på fraktsedel.

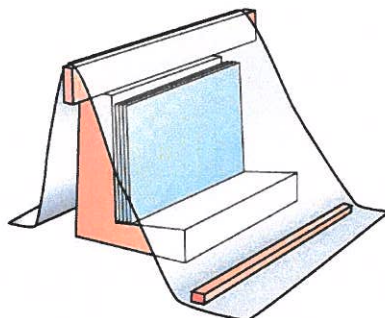

Lagring (inom- och utomhus)

Glas ska alltid lagras stående. Det skall lagras vinkelrätt mot underlaget, som skall vara torrt och mjukt. Glas ska lagras så att inte fukt kan sugas upp mellan glasen och orsaka skada.

Vid lagring utomhus skall glas utan undantag skyddas mot solljus, vatten, cementdamm, svetsstrut och sprut från vinkelslip osv.

Leverantörens produktansvar

Produkter levereras i förhållande till köparens specifikationer. Leverantör kan inte ställas till ansvar för skada på person och sak som följer av att produkten monteras in i felaktiga konstruktioner eller i användningsområden där deras funktionalitet inte stämmer överens med krav i byggregler.

Vid tveksamhet om produktens funktionalitet och användningsområde skall leverantören tillfrågas.

I övrigt gäller produktansvarslagen.

2. Rengöring

Den första rengöringen av glas efter byggets avslutande skall alltid utföras med rikligt med vatten, detta för att undvika repor orsakade av damm, sand och betongstänk. Den normala fönsterputsningen utförs lättast med en trasa, borste eller gummiraka.

Tvätta med varmt vatten, tillsatt med en tesked såpa eller motsvarande per liter vatten och drag av med en gummiraka

eller en torr trasa. Den utvändiga tvättningen bör även omfatta karm och båge.

Om förhållandena vid normal tvättning inte medger att man slösar med vatten eller om glasytorna är små, kan glaset rengöras med vanligt fönsterputsmedel, medan karm och båge avtorkas med en fuktig trasa, med putsmedel.

Etiketter på nya rutor tas bort genom att blöta upp dem med vatten. Etiketterrester eller andra orenheter tas försiktigt bort genom bruk av putsmedel för keramiska ytor, typ spishällar.

Observera att glasskrapor kan ge upphov till repor.

Ytskador som kan hänföras till rengöring, friar tillverkaren från ersättningsansvar.

3. Orenheter

Glas är en naturprodukt bestående av bl.a.

sand, soda och kalk.

Även om råmaterialen rengörs noggrant, kan det inte undgås att orenheter, i enskilda fall kan ge upphov till punktfel i glaset.

Dessa betecknas som punktfel. För bedömning av dessa, se punkt 11.

Dessa betecknas som punktfel. För bedömning av dessa, se punkt 11.

4. Repor i glas

Glas har en hård yta, men den kan skadas av exempelvis:

- Fel rengöring, se punkt 2.

- skarpa föremål (stål eller sandpapper).

För ytterligare information om repor och bedömning, se punkt 11.

5. Andra ytskador

5.1 Avrinning från betong och murbruk samt från kemikaliehaltig luft, kan etsa glasytan så att den blir matt. Denna typ av skada kan, under vissa förutsättningar, poleras bort med lämpliga medel. Kontakta leverantören för information.

5.2 Svetssprut och sprut från vinkelslip bränner fast i glaset och orsakar ytskador. Denna typ av skada går inte att få bort, utan påverkar glasets optiska egenskaper.

Ytskador som kan hänföras till punkt 5, friar tillverkaren från ersättningsansvar.

6. Brott i glaset

6.1 Yttre påkänning som stöt, slag eller vibration kan medföra brott i glaset.

6.2 Brott orsakade av sättning.

Ändringar i byggnadens konstruktion som följd av rörelser i grunden eller byggnaden kan medföra brott i glas.

6.3 Termiskt brott, orsakas av kritiska temperaturskillnader mellan glasets kant och dess mitt, kan bero på:

- Utvändiga persienner delvis nere
- Invändig avskärmning (persienn/rullgardin) ligger nära glaset och ger dålig luftning.
- Invändig avskärmning (persienn/rullgardin) täcker bara del av glaset.
- Film/etiketter som pålimmats på en större del av glasytan.
- Tillfälligt material som läggs mot rutan (isolering etc.).
- Värmeelement, som används i närheten av glaset (Värmeelement som avger strålningsvärme ska normalt inte placeras närmare glaset än 30 cm). För härdat glas gäller 15 cm.

Värmeelement som inte avger strålningsvärme (genomströmningselement) kan normalt placeras med 15 cm avstånd till glaset.

Brott i glas som kan hänvisas till ovan angivna orsaker är inte reklamationsberättigat.

7. Kondens

7.1 Kondens på rumssidan

Kondens på rumssidan kan förekomma. Vanliga orsaker är:

- För hög fuktighet i rummet och för dålig ventilation (speciellt i nya byggnader).

- Låg innetemperatur

- Dåligt isolerande ruta.

7.2 Kondens mellan glaset i en isolerruta.

Kan ses som en gråaktig film eller fuktighet som inte går att avlägsna. Orsak är brott i kantförseglingen.

7.3 Kondens på utsidan

Isolerrutor får allt bättre isoleringsförmåga och värmeförlusten från rummet till det yttre glaset blir lite. Detta bidrar till att man får utvändigt kondens. Fenomenet varierar och kan framför allt uppträda höst och vår med hög luftfuktighet och låga temperaturer och klar himmel.

In- och utvändigt kondens är inte ett resultat av fel på rutan.

Kondens mellan glaset berättigar till reklamation, inom garantitiden, och ersättning enligt gällande regler.

8. Optiska fenomen

8.1 Brewsterränder

Brewsterränder visar sig som oregelbundna, regnbågsfärgade mönster i isolerrutor. De kan vara svåra att se och finns endast i reflexion. Det är karakteristiskt att mönstret flyttar sig när man trycker på glaset.

Brewsterränder är ett naturligt interferensfenomen och inget tillverkningsfel

8.2 Newtonringar

Newtonringar är den andra speciella färgeffekten som kan uppstå i isolerrutor.

Den visar sig i form av regnbågsfärgade ringar mitt på rutan.

Newtonringar beror på tillverkningsfel.

8.3 Färgnyanser

- Klart glas har en knappt synlig färgton

- Färgtonen hos genomfärgat glas framstår tydligare än för klar glas och mer ju tjockare glaset är.

- Belagt glas, exempelvis för solskydd och/eller energibesparing, kan beroende av glastjocklek, produkttyp och producent ha något olika färgnyanser, främst i reflexion.

- I termiskt härdat säkerhetsglas förekommer s.k. irisering, vilket i polariserat ljus visar sig som ett "leopardmönster". Fenomenet kan också framstå vid liten betraktningssvinkel i solljus.

Optiska fenomen är normalt ingen reklamationsorsak, undantaget Newtonringar.

9. Tryckbrott i isolerrutor

Luftmellanrummet som skiljer glaset i isolerrutor är hermetiskt tillslutet.

Variationer i lufttryck och temperatur samt höjd över havet, kan påverka isolerrutans in- eller utböjning.

Små och långsmala rutor är mest känsliga för under- och övertryck.

För stora skillnader i lufttryck på utsidan och isolerrutans luftspalt kan förorsaka läckage i kantförseglingen eller att glaset spricker.

10. Brandskyddsglas

Brandskyddsglas skall vara märkt. Detsamma gäller ram i vilken glas monterats.

Produkterna är certifierade och speciella regler gäller för montering och bruk av denna typ av glas.

11. Besiktning

Besiktning utförs så här:

Betraktelseavstånd 3 m i normalt dagsljus, utan direkt solljus som förstärker eventuella fel. Orenheter och andra fel som inte är tydligt synliga i normalt dagsljus från detta avstånd är inte berättigad grund för reklamation och ersättning. Orenheter och andra fel som bara är synliga under viss årstid, i ett bestämt ljus eller på bestämd tidpunkt på dagen, accepteras inte som reklamation.

Exempel på antal och felstorlekar på enkelglas:

Punkt fel: Rutstorlek < 5 m² max 1 st å < 3 mm Ø/enkelglas

Vid flerglasenheter (ex. isolerglas) multipliceras tillåtna fel med antal glas. Exempel: I en 2-glas isolerruta får det vara två stycken punkt fel < 3 mm, i en 3-glasruta får det finnas tre stycken sådana fel.

För fullständiga regler kring vad som är tillåtet beträffande felaktigheter i olika glastyper hänvisas till av Svensk Planglasförening utgivna regler, "[Riktlinjer för kvalitetsbedömning av planglas](#)" och "[Riktlinjer för bedömning av isolerrutor](#)".

Ifall du anser dig berättigad till ersättning för eventuella skador och fel med hänsyn till ovanstående information, ska du kontakta din leverantör för vidare uppföljning.

Reklamation

Reklamation skall anmälas inom skälig tid efter det att felet/ skadan upptäckts. Kostnader för besiktning i de fall då felet/ skadan uppenbarligen inte är reklamerbart, debiteras anmälaren.

Svensk Planglasförening

Minkvägen 4, 352 45 VÄXJÖ
Tel. 0470-27940
www.svenskplanglas.se

Glasbranschföreningen

Box 16286, 103 25 Stockholm
08-453 90 70
www.gbf.se

Kondens

Invändig kondens

Det finns flera orsaker till att kondens uppkommer på insidan av fönster. Det kan till exempel bero på dålig ventilation, hög luftfuktighet eller dåligt putsade rutor som gör att kondensutfällningen fäster på smutspartiklarna. Även övertrycksanläggningar för ventilation och uppvärmning ökar risken för kondens. Är dessutom inblåsningsslutten befuktad ökar risken ytterligare. I ett flervåningshus ökar också risken för kondens högre upp på grund av skorstensverkan. En vanlig anledning kan vara saker som förhindrar cirkulationen intill fönstret, såsom djupa nischer, täta fönsterbrädor som förhindrar värmen

från radiatorn att passera glaset, för stora gardiner eller överdrivet mycket blommor och prydnadsaker.

Åtgärder

Öka cirkulationsmöjligheterna intill fönstret, t.ex. byta ut fönsterbrädorna så att det blir tillräcklig genomströmning, öka temperaturen på radiatorn för varmluftsströmmen så den blir tillräcklig upp över glaset, ta bort vissa blommor och stora prydnadsaker, tvätta av fönstren ordentligt eller skaffa en avfuktare.

Kondens mellan innerbåge och ytterbåge

Om kondens uppkommer mellan koppel beror det ofta på att det på något sätt kommer in varm och fuktig luft mellan innerbågens varma dubbelruta och ytterbågens kalla enkelglas. Orsakerna här kan vara t.ex. ett övertryck i byggnaden, dåligt justerade fönster som gör att varm luft från rummet läcker ut, persiennsnörets hål kan också göra att en liten mängd varm luft kan smita igenom och orsaka kondens. Det sistnämnda problemet är svårt att avhjälpa då persiennsnöret måste ha en viss frigång för att få full funktion. En tänkbar anledning till att kondensutfällning sker kan bero på att på ytterbågens ruta levereras glaset med en vaxhinna. Detta för att skydda glaset vid transport. Om denna hinna inte torkas bort ordentligt har kondensen lättare att fastna på glaset. En annan orsak vid nybyggnationer brukar vara byggfukt. Betongen kan avge fukt i upp till 2 år och under den tiden avdunstar vatten som sedan letar sig in mellan koppel och således bildar kondens. I ett flervåningshus kan varm fuktig luft leta sig upp för byggnaden i dåligt isolerade hus, eller genom byggnaden

mellan fönstrets koppel. Samma scenario kan uppstå om dörrar och fönster längre ner i byggnaden står öppna för vädring eller för friskluftintag.

Åtgärder

Se till att fönstret är rätt justerat. Ett mötande fönster får t.ex. ha max 3 mm springa mellan bågarna. Undersök om övertrycket i byggnaden kan minskas. Tvätta glaset (speciellt ytterbågens glas) noggrant. Ofta får man använda en t-spritlösning. Vi rekommenderar 1 del t-sprit och 3 delar vatten. Ibland kan man själv göra några enkla åtgärder på fönstret för att försöka bli av med kondensen. Ett trick är att öka stängningstrycket på fönstret. Det gör man genom att man vrider kolvarna (som är excentriska) med hjälp av en 4 mm insexnyckel. På varje kolv sitter en punkt. Kolven ska vridas så att punkten är riktad mot rummet för högsta stängningstryck. Ett annat trick är att avlägsna dammlisterna på över- och bottenstycket som sitter på aluminiumytterbågen. Detta gör att det blir en större cirkulation mellan koppel.

Utvändig kondens

Våra fönster är energieffektiva. Det innebär att rumsvärmen hindras från att stråla ut vilket gör att ytterbågsglaset blir mycket kallare än ett fönster med sämre isoleringsförmåga. När det är kallt och stjärnklart, förlorar det yttre glaset värme genom utstrålning mot natthimlen. Temperaturen på det yttre glasets yta sjunker under lufttemperaturen och under luftens daggpunkt. Om luftfuktigheten samtidigt är hög, inträffar kondensutfällning mot den kalla rutan. Detta är ett välkänt fenomen och uppkommer oftast under höstmånaderna augusti, september och oktober men också under enstaka fall under våren. Kondensen uppstår främst under dygnets första timmar och minskar snabbt efter solens uppgång.

Man kan minska nattstrålningen från ytterglaset genom olika former av avskärmning.

Till exempel takutsprång, markiser, träd eller närliggande byggnader.

Utvändig kondens är inget skadligt utan endast ett bevis på fönstrets goda isoleringsförmåga.

Ibland kan valet stå mellan lite kondens då och då eller högre värmekostnader, ökad miljöbelastning och sämre inomhuskomfort.

Källa: Energimyndigheten och Pilkington

Kondens på fönster kan uppkomma invändigt, mellan glaset och utvändigt. Det finns flera orsaker till kondens men grundorsaken är hög luftfuktighet som faller ut på en kall yta.

LEIAB
FÖNSTER

WWW.LEIAB.SE

Skötsel­anvisning

För att LEIAB-fönstret skall bibehålla sin goda funktion och finish under många år, rekommenderar vi följande skötselråd.

1

Rörliga delar på spanjolett och övriga beslag runt fönstret ska smörjas 1-2 gånger/år. Smörj även i smörjhålen kring låskistan. Se figur 1 och 2. För bästa resultat rekommenderar vi silikonspray, remspray eller vitoljespray. Man ska ej använda aggressiva oljor, t.ex. motorolja.

Figur 1

2

Då ytterglaset levereras med en vaxhinna för att minimera reprisen, kan man göra första fönsterputsen med t-spritblandning för att få bort den. Vi rekommenderar en blandning som består av 1 del t-sprit och 3 delar vatten. Därefter bör tvättning av fönstret göras på traditionellt vis med fönsterputsmedel och textilduk/gummiskrapa. Om det finns persienner i fönstret, undvik att få putsmedel på dem. Efter avslutad fönsterputs, fäll alltid ner persiennen och låt den vara nere tills man är säker på att ingen fukt finns kvar på persiennens lameller.

Figur 2

3

Aluminiumdelarna på fönstrets utsida bör tvättas med fönsterputs och textilduk/sämskskin minst 1 gång/år. Använd aldrig lösnings- eller frätande medel på tätning­slister eller målade ytor.

4

Tätning­slisterna på fönstrets insida är av silikon och behöver ej underhållas. Dock är både den yttre och den inre listan monterade så att de lätt kan bytas ut om de skulle bli skadade.

5

Vid delning av kopplade bågar till fönster och fönsterdörrar, använd en mindre skruvmejsel för att öppna/lyfta koppel­hakens arm (2 alt. 3 st./båge) se figur 3. Smörjes 1 gång/år eller vid behov enligt punkt 1 ovan.

Figur 3

6

Vid rengöring av persienner, fäll ner och stäng persiennens lameller och damma försiktigt med en torr eller lätt fuktad trasa. Stryk över lamelle­rna försiktigt uppifrån och nedåt. Låt alltid persiennen vara nedfä­lld efter rengöring tills persiennens lameller är riktigt torra. Persiennen får ALDRIG dras ihop med fuktiga lameller.

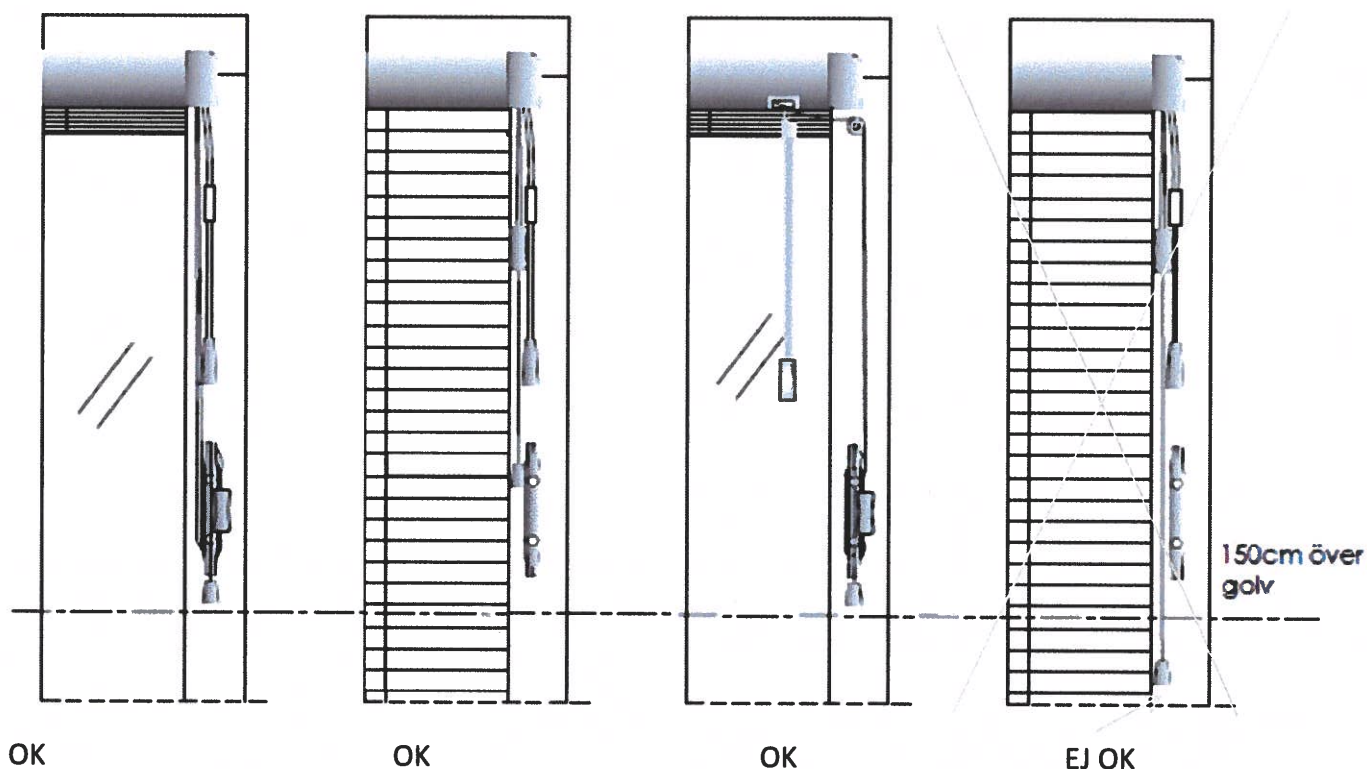
Det har kommit en ny Europeisk standard (EN-13120) som sätter krav på säkerheten och funktionen på invändiga solskydd. Det gäller installation i miljöer där småbarn, 0-42 månader, rimligen kan tänkas uppehålla sig, direktiven gäller även när man inte känner till förutsättningarna gällande närvaro av barn.

Bakgrund barnsäkerhet: Antalet rapporterade olyckshändelser gällande barn och invändiga solskydd har ökat. Inom Eu har 129 barn hamnat på sjukhus de senaste 15åren. Det finns också ett stort mörkertal i detta då många olyckor inte har rapporterats. De flesta olyckor har drabbat barn mellan 16-36månader som lämnats obevakade i sina sovrum. Barnen har i denna ålder tungt huvud i förhållande till sin kropp, inte färdigutvecklad muskelkontroll.

EU-kommissionen har beslutat att *"alla invändiga solskydd måste vara säkra i enlighet med direktivet för allmän produktsäkerhet"*.

Vi på JW Nordic har gjort följande för att lösa barnsäkerheten på invändig persienn/plissé.

Frihängande persienn/plissé: Vid frihängande persienn så monterar vi från fabrik en linsamlare (säkerhetsklocka) som håller ihop alla linorna från persienn, och den monteras 10cm från överlistens underkant. Linsamlaren utlöser vid max 6kg tryck (enligt EN-13 120) så att det inte finns någon stryprisk. Linsamlaren som monteras på fönstret ska ta hand om all lina vid uppdragen persienn och ska monteras 150cm över golv.

Vid lågt placerade persienner så finns en förspänd persienn i samma utförande som den frihängande standard persiennen. Skillnaden är att man har inga lösa linor, utan man manövererar persiennen genom att dra i handtagen på underlisten av persiennen och släppa där man önskar att persiennen ska vara. Vridstång lika standard persienn.

Mellanglaspersienn/plissé: Vid mellanglaspersienn så monterar vi mässingsnipplar på varje lina på persiennen. Sedan monteras linsamlaren (säkerhetsklockan) dit efter man fört igenom linorna med mässingsnipplarna genom snörledaren. Linsamlaren utlöser vid max 6kg tryck så att det inte finns någon stryprisk. Linsamlaren som ska ta hand om all lina vid uppdragen persienn ska monteras 150cm över golv.

VARNING

Små barn kan strypas av dragsnören, kedjor, band och rep som används till solskydd eftersom de kan linda dessa runt halsen. Placera snören, band m.m.

utom räckhåll för små barn för att förhindra att de stryps eller trasslar in sig. Placera barn- och spjäl-sängar utom räckhåll för snören eller markisband etc. Knyt inte ihop snörena. Se till att snörena inte tvinnar sig och knyt inte en ögla. Installera och använd de medföljande säkerhetsanordningarna i enlighet med installationsanvisningarna på dessa för att minska risken för en olycka.

I enlighet med EN 13120.

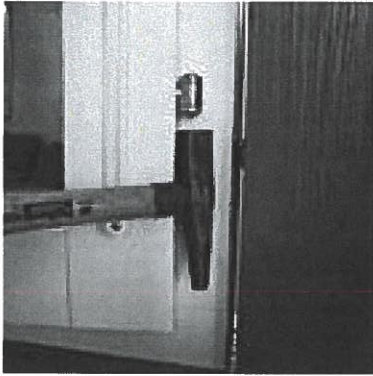
Vid varje barnsäkert monterad persienn ska denna etikett sitta.

För mer information om barnsäkerhet och monteringsanvisningar titta på www.jwnordic.se.

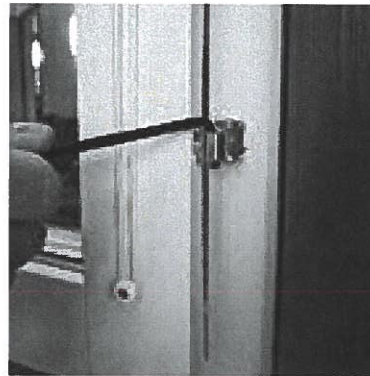
Inåtgående fönster/fönsterdörr

Justeringsanvisning – Winkhaus

Fönsterjusteringar

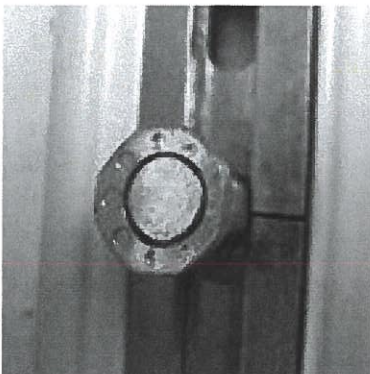

1
Slå upp sprinten
med en hammare.

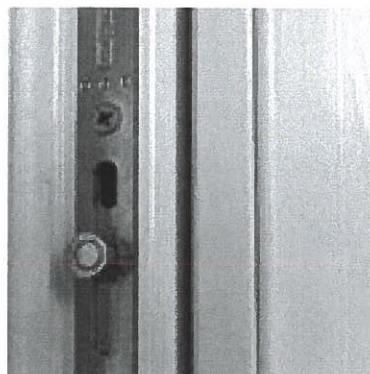

2
Justera gångjärnet
i sidled med ett
lämpligt verktyg
t.ex. insexnyckel.
Sätt tillbaka sprinten.

Kolvjusteringar

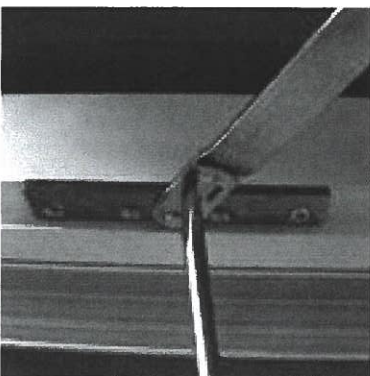

1
Stängningstrycket
kan ändras. Innan
justering, kontrollera
att kolven är rätt
centrerad vid strecket.

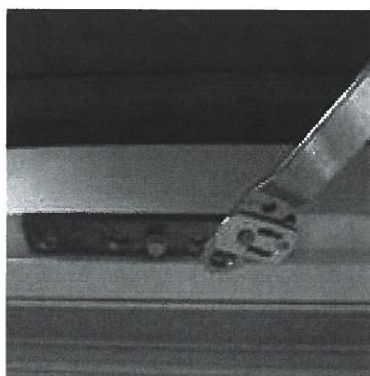

2
Kolven är excentrisk
och har 7 st olika
justeringsmöjligheter.
Vrid kolvarna för
önskat stängnings-
tryck.

Demontering av fönsterbroms

1
Sätt en spårmejsel
i ett av de två
urstansade hålen.
Vrid därefter mejseln
så fästet går ur sitt
läge.

2
För ner bromsarmen.
Bromsen är nu fri-
gjord. Vid montering,
gör stegen i omvänd
ordning.
*OBS: Använd aldrig
tång, hammare el.
dyl.*

Notera

- De övre och undre gångjärnen kan behöva justeras i sidled åt olika håll. Exempel: De övre gångjärnen justeras mot karmen och det undre gångjärnet justeras från karmen.

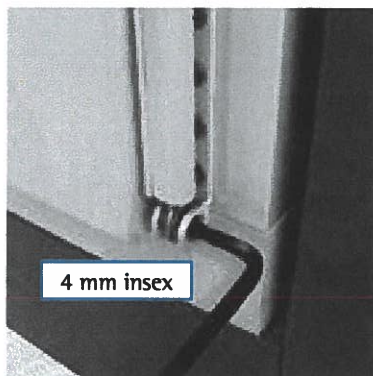
LEIAB
FÖNSTER

WWW.LEIAB.SE

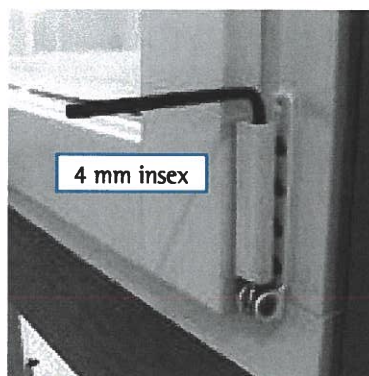
Inåtgående fönster Kipp-dreh

Justeringsanvisning – Winkhaus

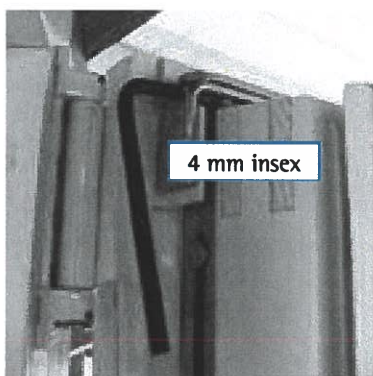
Fönsterjusteringar

1
Om fönstret måste justeras i sidled nertill, sätt in insexnyckeln i justeringskruven och skruva åt önskat håll. Möjligheten att justera finns även på andra sidan gångjärnet.

2
Vid justering i höjdlid, börja med att ta bort plastlocket med en kniv eller dyl. Placera insexnyckeln som på bilden. Vid höjning, vrid justeringskruven medsols. Sänkning, motsols.

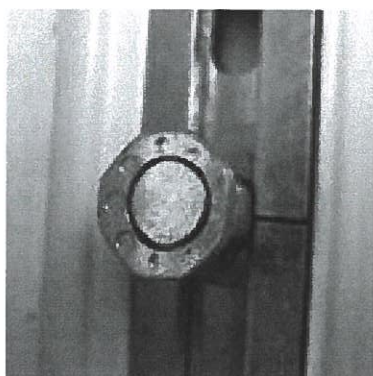
3
Det övre gångjärnet kan justeras inåt eller utåt med hjälp av en insexnyckel.

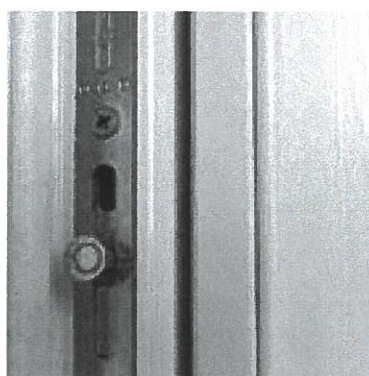
4
Fönstret hängs ur genom att man trycker in den nedre fjädrande metallknappen på gångjärnet med en spårmejsel. Vrid mejseln och för därefter ner sprinten. Lyft ur fönstret snett uppåt.

OBS! Försök aldrig med våld att slå ner sprinten utan att frigöra med metallknappen.

Kolvjusteringar

1
Stängningstrycket kan ändras. Innan justering, kontrollera att kolven är rätt centrerad vid strecket.

2
Kolven är excentrisk och har 7 st olika justeringsmöjligheter. Vrid kolvarna för önskat stängningstryck.

Notera

- De övre och undre gångjärnen kan behöva justeras i sidled åt olika håll. Exempel: De övre gångjärnen justeras mot karmen och det undre gångjärnet justeras från karmen.

LEIAB
FÖNSTER

WWW.LEIAB.SE

Justeringsanvisning

Skötselråd

Underhållsinformation

Detta fönster är utrustat med tvåvägsbeslag TBT / DK av fabrikat Winkhaus. Beslaget är lätt att manövrera med god funktion vid rätt skötsel och injustering. Genom val av hög materialkvalitet och en väl utvecklad produktionsteknik borgar för lång livslängd.

Skötselråd

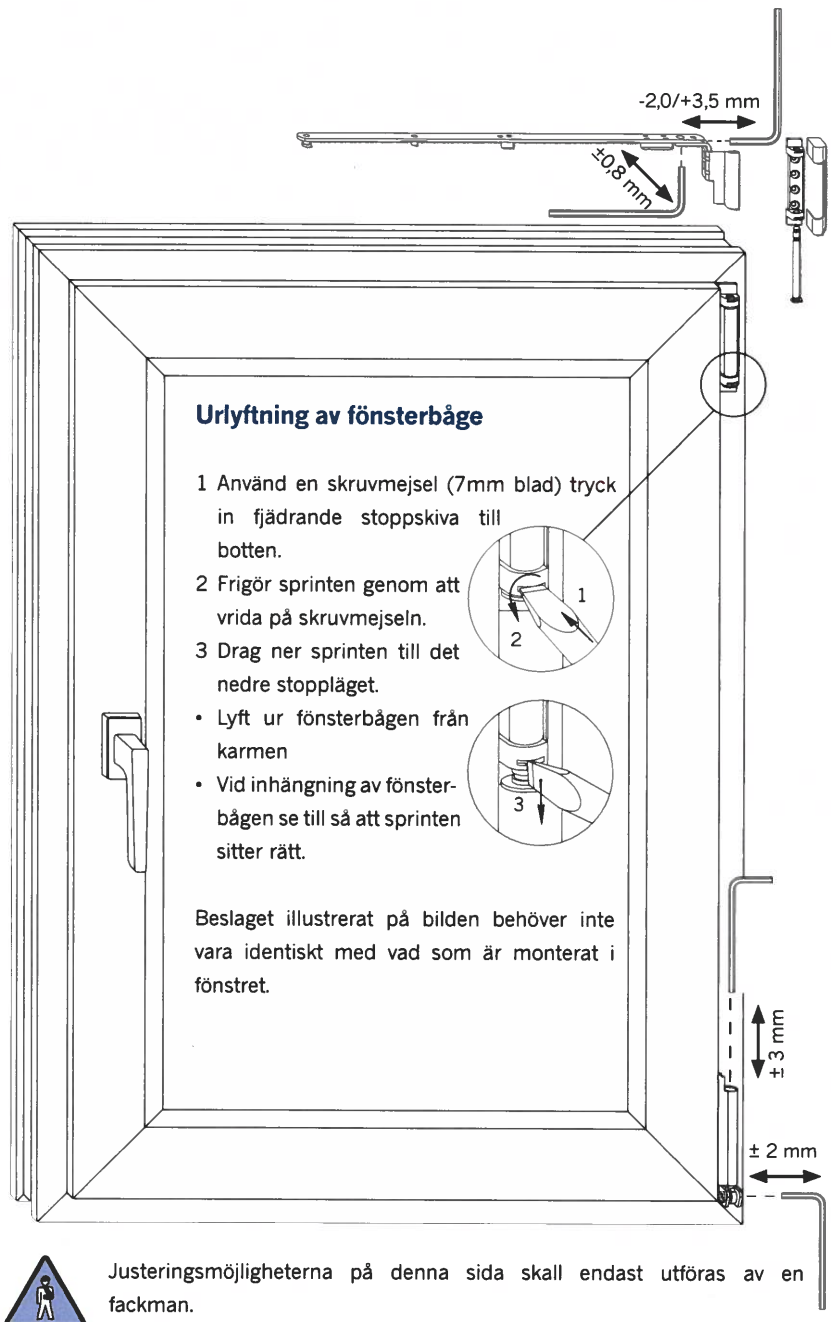
Låsbeslagets ingående delar skall kontrolleras regelbundet för att försäkra sig för ett långvarigt brukande.

Följande underhåll skall utföras årligen: Alla rörliga delar samt alla slitytor på beslaget skall påföras fett, använd enbart rengörings-/ underhållsmedel som inte påverkar korrosionsskyddet på beslagsdelarna.

Justeringsarbeten på beslaget-speciellt runt gångjärnsdelarna och saxarmen, utbyte av beslagsdelar samt ur och ihängning av fönsterbågen skall utföras av en fackman. När någon form av ytbehandling typ målning av fönster / fönsterdörren skall utföras, var noga med att skydda samtliga beslagsdelar.

Råd till Fackman:

V.V. överlämna bif. Underhållsinformation till slutkund.

Eran Winkhaus partner

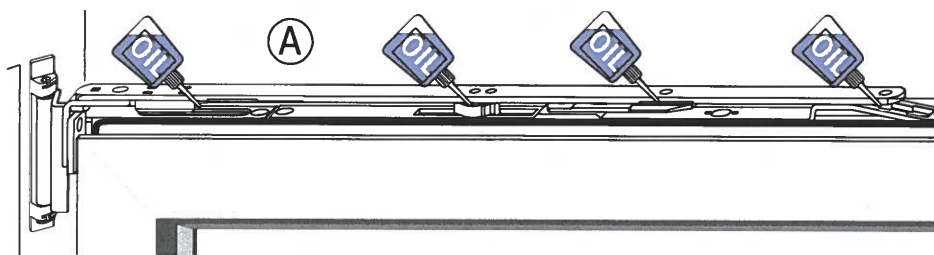

Fig. 1

Saxarmen måste smörjas årligen tillsammans med alla kontaktytor mot kopplingskenan upptill, syrafri olja droppas vid punkter enl. fig 1.

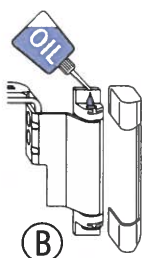

Fig. 2

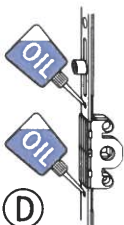

Fig. 3

Karmfäste och spanjolett måste årligen inoljas. Vid behov tag bort kåpan till karmfästet - För på en droppe olja, ytterligare ställen där olja skall påföras (se. fig. 2) är vid låskolvorna och över och under låshuset. (se fig. 3)

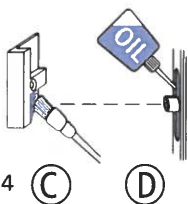

Fig. 4

Beslagsdelarna måste inoljas en gång per år använd vaselin alt annat passande fett på kontaktytor (se fig 4,5,6).

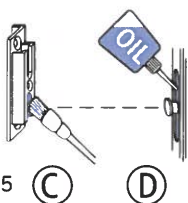

Fig. 5

Glidyten på låskolvorna (D) måste inoljas med en syrafri olja.

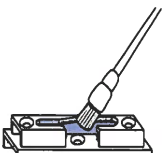
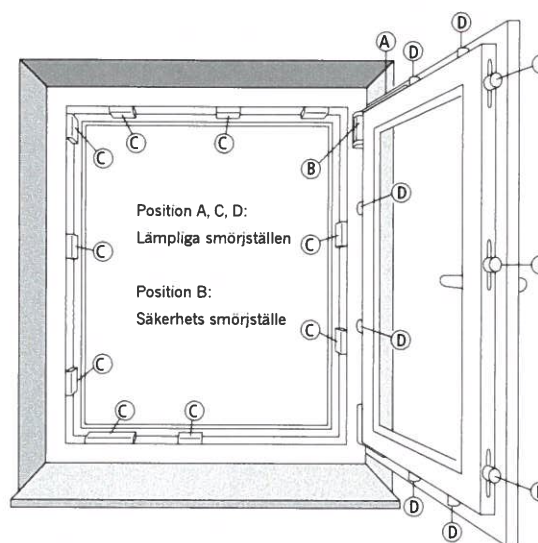

Fig. 6

Viktigt:

Beslaget illustrerat på bilden behöver inte vara identiskt med vad som är monterat i fönstret.

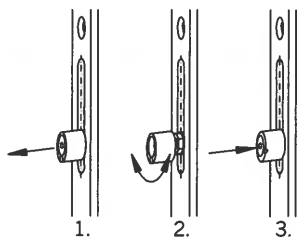
Säkerhet-Viktigt: Lyft aldrig ur en båge för underhåll! Urlyftning av fönsterbåge får endast göras av fackman.

Inställning av stängningskraften.

Stängningskraften / tätheten på fönstret kan enkelt regleras manuellt genom inställning av de excentriska låskolvorna (D). Antalet låspunkter varierar med storlek på fönstret.

Reglering av stängningskraften mellan båge & karm, genom manuell vridning av excentriska låskolvar.

1. Drag ut
2. Ställ in önskat läge. +- 0,8mm
3. Låt kolven fjädra tillbaka

Spaltventil Biobe

Era nya fönster är utrustade med spaltventiler (tilluftsdon) som sitter monterade i karmens överstycke. Ventilens luftflöde regleras med knapparna i ventilens ytterkanter. Normalt skall ventilerna vara öppna för att lägenhetens ventilation ska fungera.

Stängd: Bägge knapparna slås om så att de pekar mot ventilens mitt.

Öppen: Bägge knapparna slås om så att de pekar ut från ventilens mitt.

Halvöppen: En knapp pekar ut och den andra pekar in mot ventilens mitt.

Rengöring av spaltventil samt rengöring/byte av filter (filter extra tillbehör)

Skruva loss de två skruvarna i ventilens ytterkanter och ta loss ventilen. Eventuellt filter sitter i delen närmast karmen. Dammsug ventilen och eventuellt filter. (Ev filter kan sköljas ur och/eller byt vid behov). Torka rent ventilens insida och dammsug/torka rent ventilationsspalten i fönsterkarmen. Montera tillbaka eventuellt filter och ventilen.

